

КРИТЕРІЇ ТА РІВНІ СФОРМОВАНOSTІ МЕТОДИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВОКАЛУ

Сформованість методичної культури майбутніх фахівців музичного мистецтва створює можливості для успішної самореалізації, сприяє набуттю способів взаємодії з оточенням, досвіду розв'язання педагогічних ситуацій. Перевірити рівень сформованості методичної культури майбутніх викладачів вокалу потребує обґрунтування діагностичного інструментарію для виокремлення системи критеріїв та показників, що й визначає мету даної розвідки.

В процесі відбору критеріїв і показників сформованості методичної культури майбутніх фахівців ми виходили з того, що критеріальна система має відображати специфіку методичної культури майбутнього викладача вокалу як цілісного утворення, у єдності та взаємозв'язку структурних компонентів: мотиваційно-потребового, когнітивного, технологічного та контрольного-коригуючого. Відповідно до структури методичної культури майбутніх викладачів вокалу виділяємо спонукальний, інформаційно-аналітичний, операційний та результативно-корекційний критерії. Обрана система критеріїв є інтегральною єдністю, що відображає цілісний системний характер досліджуваного особистісного утворення стосовно майбутнього фахівця музичного мистецтва.

Спонукальний критерій методичної культури студентів-магістрантів характеризується професійно значимими потребами фахового зростання, можливістю підвищення свого статусу, сформованими методичними установками щодо вокально-педагогічної діяльності; виявленням інтересу до вирішення методичних завдань. Інформаційно-аналітичний критерій методичної культури характеризує рівень засвоєння студентами-магістрантами психолого-педагогічних, фахових та методичних знань. Операційний критерій методичної культури студентів характеризується здатністю використовувати тезаурус знань в процесі вирішення методичних завдань. Результативно-корекційний критерій методичної культури студентів-магістрантів характеризується здатністю до самоаналізу та самооцінки своєї діяльності та інших і зумовлює розкриття ресурсів розвитку через самовдосконалення.

Відповідно до визначених критеріїв сформованості методичної культури майбутніх викладачів вокалу сформовано їх показники, які відповідають трьом рівням: репродуктивному, конструктивному та творчому (див. табл. 1):

Таблиця 1

Рівні сформованості методичної культури студентів-магістрантів

СПОНУКАЛЬНИЙ КРИТЕРІЙ		
Репродуктивний рівень	Конструктивний рівень	Творчий рівень
- доволі низький ступінь спрямованості студентів на методичну діяльність в процесі вокальної підготовки; - не стійкий інтерес до	- достатній ступінь спрямованості студентів на методичну діяльність в процесі вокальної підготовки; - стійкий інтерес до	- виявляють спрямованість на методичну діяльність в процесі вокальної підготовки; - достатньо стійкий інтерес до виконавської та

виконавської та викладацької діяльності; - низька потреба досягнення вокально-виконавської і вокально-педагогічної майстерності	виконавської та викладацької діяльності; - достатній рівень вокально-виконавської і вокально-педагогічної майстерності	викладацької діяльності; - демонструють достатній рівень вокально-виконавської і вокально-педагогічної майстерності
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-АНАЛІТИЧНИЙ		
Репродуктивний рівень	Конструктивний рівень	Творчий рівень
- не достатність сформованості інтегративних психолого-педагогічних, фахових, методичних знань та вмінь оперувати ними в процесі вокально-педагогічної діяльності; - низький рівень загального інтелектуального розвитку, слабка ерудованість та здатність емоційно сприймати вокальне мистецтво; - початкова міра сформованості системи знань з теорії та практики вокального навчання і виховання	- достатній ступінь сформованості інтегративних психолого-педагогічних, фахових, методичних знань і вмінь оперувати ними в процесі вокально-педагогічної діяльності, - здатність емоційно сприймати вокальне мистецтво та спроможність аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки між явищами, фактами, робити висновки; - достатня міра сформованості системи знань з теорії та практики вокального навчання і виховання для розуміння принципів роботи з дитячими та дорослими голосами	- високий ступінь сформованості інтегративних психолого-педагогічних, фахових, методичних знань і вмінь, - високий рівень загального інтелектуального розвитку, сприяє здатності емоційно сприймати вокальне мистецтво та застосовувати засвоєний матеріал у стандартних і нестандартних ситуаціях; - висока міра сформованості системи знань з теорії та практик вокального навчання і виховання
ОПЕРАЦІЙНИЙ		
Репродуктивний рівень	Конструктивний рівень	Творчий рівень
- не спроможність самостійно укласти вокально-дидактичний матеріал для формування вокально-технічних і артистичних навичок особистості в процесі вокального навчання; - низький ступінь здатності до вокально-педагогічної інтерпретації музичних творів; - невміння проаналізувати вокальний твір та виявити складні місця для виконання	- здатні укласти вокально-дидактичний матеріал для комплексного формування вокально-технічних і артистичних навичок особистості в процесі вокального навчання; - аналізують й систематизують інформацію в процесі вокально-педагогічної інтерпретації музичних творів,	- здатні укласти вокально-дидактичний матеріал для комплексного формування вокально-технічних і артистичних навичок особистості в процесі вокального навчання; - в процесі вокально-педагогічної інтерпретації творів виявляють вміння аналізувати й систематизувати інформацію, - використовують загальновідомі факти і аргументи
РЕЗУЛЬТАТИВНО-КОРЕКЦІЙНИЙ		
Репродуктивний рівень	Конструктивний рівень	Творчий рівень
- неадекватна оцінка результатів вокально-педагогічної діяльності, неефективна організація	- адекватно оцінюють результати вокально-педагогічної діяльності, продуктивно організують	- адекватно оцінюють результати вокально-педагогічної діяльності, - продуктивно організують

<p>педагогічного спілкування; - неемоційне відтворення образного змісту вокального твору; - не вміють аналізувати особисті технічні та інтерпретаційні недоліки</p>	<p>педагогічне спілкування; - виявляють ініціативність в процесі вербального передавання емоційно-образного змісту вокального твору; - здатні за допомоги викладача проаналізувати особисті технічні та інтерпретаційні недоліки</p>	<p>педагогічне спілкування з приводу творчого опрацювання авторського тексту вокального твору; - виявляють ініціативність в процесі вербальної передачі емоційно-образного змісту вокального твору; - аналізують особисті технічні та інтерпретаційні недоліки.</p>
---	--	---

Таким чином, визначені нами критерії та рівні сформованості методичної культури студентів-магістрантів є основою діагностування наявного стану означеної інтегрованої якості майбутніх викладачів вокалу.

Список використаних джерел

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с.

ГЕДЯ М.В.,
ВАСИЛИНКА М.І.,
Мукачівський державний університет, Україна

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

Час невпинно йде вперед, змінюються державні стандарти, програми, трансформуються і методи навчання. Зміни в освіті неможливі сьогодні без застосування в навчальному середовищі початкової школи сучасних методів навчання, які дають можливість розвивати активність, самостійність, творчий потенціал молодших школярів.

У Державному стандарті початкової освіти зазначено, що навчаючи дітей співу, виховуючи в них активний, жвавий інтерес до музики, сповненої глибокого змісту, здатної пробудити в людині прекрасні піднесені почуття, сучасний заклад освіти має стати одним з осередків масової музичної культури в нашій країні. Саме на уроках мистецької освітньої галузі здобувачі освіти пізнають мистецтво, інтерпретують художні образи, набувають емоційно-чуттєвого досвіду тощо.

В дидактиці існує багато різноманітних підходів до виявлення сутності методів навчання, їх визначень, структури, що породжує проблему класифікації. Значний внесок у розвиток теорії методів навчання зробили Є. Голант, М. Данилов, Б. Єсіпов, М. Скаткін, М. Лернер, А. Алексюк, Ю. Бабанський, В. Бондар, В. Паламарчук та ін. Через складну природу цього феномену, його багатofункціональність у дидактичній теорії не існує єдиної універсальної класифікації.

Дітям молодшого шкільного віку притаманне емоційно-образне сприйняття навколишнього світу, зазвичай вони не можуть швидко запам'ятовувати та

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>